

Styrdokument för Örkelljunga kommuns arbete med civil beredskap 2023-2026

Beslutat av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-12-18 § 146, dnr KLK.2023.374
Dokumentets giltighet: 2023-2026
Dokumentet gäller för: Örkelljungas kommun
Dokumentansvarig: Kommunledningsförvaltningen, beredskapshandläggaren
Dokumentet ersätter: Krisledningsplan 2019-2023. KLK 2019.557

Innehållsförteckning

Beskrivning av dokumentets funktion och syfte	4
Övergripande mål och inriktning.....	4
Inriktning och prioritering för mandatperioden.....	5
Kommunens ambition i arbetet med sitt geografiska områdesansvar	6
Övergripande styrning.....	6
Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.....	6
Kontinuitetshantering.....	7
Hantering av händelser	7
Planering.....	8
Ekonomi	8
Bilaga 1. Övergripande övnings- och utbildningsplan.....	9
Bilaga 2. Underlag för beslut	10

Beskrivning av dokumentets funktion och syfte

Detta dokument syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med civil beredskap i Örkelljunga kommuns förvaltningar och bolag.

Styrdokumentet beskriver även hur Örkelljunga kommun planerar att nå upp till uppsatta mål under mandatperioden, samt de krav som ställs i överenskommelsen mellan SKR och MSB¹.

Styrdokumentet syftar till att omhänderta åtgärdsbehov som framkommit genom kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalys och översätta dessa till åtgärder som ska genomföras under mandatperioden.

Styrdokumentet har en paraplyfunktion för andra dokument som beskriver arbetet med civil beredskap i kommunen. Enligt överenskommelsen ska ett styrdokument ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med civil beredskap innehålla följande;

- övergripande styrning av arbete med civil beredskap i kommunens förvaltningar, bolag och förbund.
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende civil beredskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden
- en beskrivning av hur kommunen avser att fullgöra åtaganden som beskrivs i överenskommelsen samt hur ersättningen ska användas
- en övnings- och utbildningsplan för mandatperioden
- en plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser

Övergripande mål och inriktning

Arbetet med civil beredskap ska bidra till såväl individens som samhällets- och nationens robusthet och säkerhet. De värden som ska skyddas utgår från mål formulerade av riksdagen och regeringen;

1. människors liv och hälsa
2. samhällets funktionalitet
3. demokrati
4. rättssäkerhet
5. mänskliga fri- och rättigheter
6. miljö
7. ekonomiska värden
8. nationell suveränitet

¹ Diarienummer: SKR 2022/00754, MSB 2022-15507

Med det skyddsvärda som grund är Örkelljunga kommuns övergripande mål under mandatperioden;

- att ytterligare stärka förvaltningarnas, bolagens och förbundens systematiska arbete med civil beredskap genom att låta kommunens risk- och sårbarhetsanalys ligga till grund för fortsatt arbete
- att utforma arbetet i enlighet med de styrande principerna för svensk krishantering och i enlighet med den sektorstruktur som trädde i kraft 1 oktober 2022²
- att Örkelljunga kommun skall vara organisatoriskt, kompetensmässigt och personellt förberedd för att hantera händelser som kan leda till snabba förändringar i samhällets funktioner, där medborgarnas liv och hälsa riskeras eller då stora miljömässiga eller ekonomiska värden riskeras
- att Örkelljunga kommun ska ha en god förmåga att förebygga, motstå, hantera och återhämta från samhällsstörningar i hela hotskalan och därmed öka robustheten i samhället

Målen uppnås genom samverkan inom kommunens interna- och externa nätverk och i enlighet med den ordinarie organisationens lednings- och ansvarsstrukturer. Dessa forum har en central roll i det kommun interna arbetet med civil beredskap och ska tillsammans arbeta för att kommunen lever upp till de övergripande målen.

Inriktning och prioritering för mandatperioden

Inriktningen för kommunens civila beredskap under mandatperioden är att stärka kommunens förmåga att, enskilt och i samverkan med andra; förebygga, motstå och hantera störningar och händelser genom hela hotskalan. Utifrån kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska nedan åtgärder ges särskild prioritet:

- Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska genomföra de åtgärdsförslag som framkommit i kommunens risk- och sårbarhetsanalys, i syfte att utöka kontinuiteten och robustheten i alla verksamheter.
- Kommunens information ska hanteras säkert och skyddas mot de risker som förekommer. Det innebär att skyddet av information, oavsett i vilken form den förekommer, ska anpassas efter skyddsvärdet och de ständigt förändrade hoten och sårbarheterna.
- Utveckla krisledningsplaner i respektive förvaltning och bolag och för den kommunala ledningen som leder till ökad ledningsförmåga i hela hotskalan, från fredstida kriser till höjd beredskap vilket omfattar utvecklingen av kommunens krigsorganisation.

² [Strukturreform av krisberedskap och civilt försvar \(msb.se\)](https://www.msb.se/strukturreform-av-krisberedskap-och-civilt-forsvar)

Kommunens ambition i arbetet med sitt geografiska områdesansvar

- verka för att information till allmänhet, massmedia och berörda aktörer samordnas
- arbeta för att ta fram samt delge en gemensam lägesbild
- etablera en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) i den centrala krisledningen
- arbeta för en gemensam prioritering av resurser och ett effektivt resursutnyttjande

Förutsättningar för att kommunen ska kunna utöva sitt geografiska områdesansvar finns i ett lokalregionalt krishanteringsråd i Skåne Nordväst. Vid händelse ska kommunen ansvara för att skapa en mötesplats för berörda aktörer i syfte att:

- underlätta hanteringen av den pågående händelsen
- sammankalla, leda och dokumentera möten
- samt att följa upp överenskomna åtgärder

Övergripande styrning

Styrning av arbetet med civil beredskap verkställs inom kommunens ordinarie styr- och ledningsmodell.

Kommunledningsförvaltningen genom beredskapshandläggare/ samordnare leder, utvecklar och samordnar kommunens arbete med civil beredskap.

De förvaltningar, bolag och förbund som bedriver samhällsviktig verksamhet har ett särskilt ansvar för den civila beredskapen inom ramen för de styrande principerna för svensk krishantering³. Ansvaret omfattar även att omvärldsbevakning av relevanta beredskapsmyndigheters arbete. Arbetet ska anpassas till de egna behoven och förutsättningar och i den mån det är möjligt samordnas och integreras med övrigt arbete.

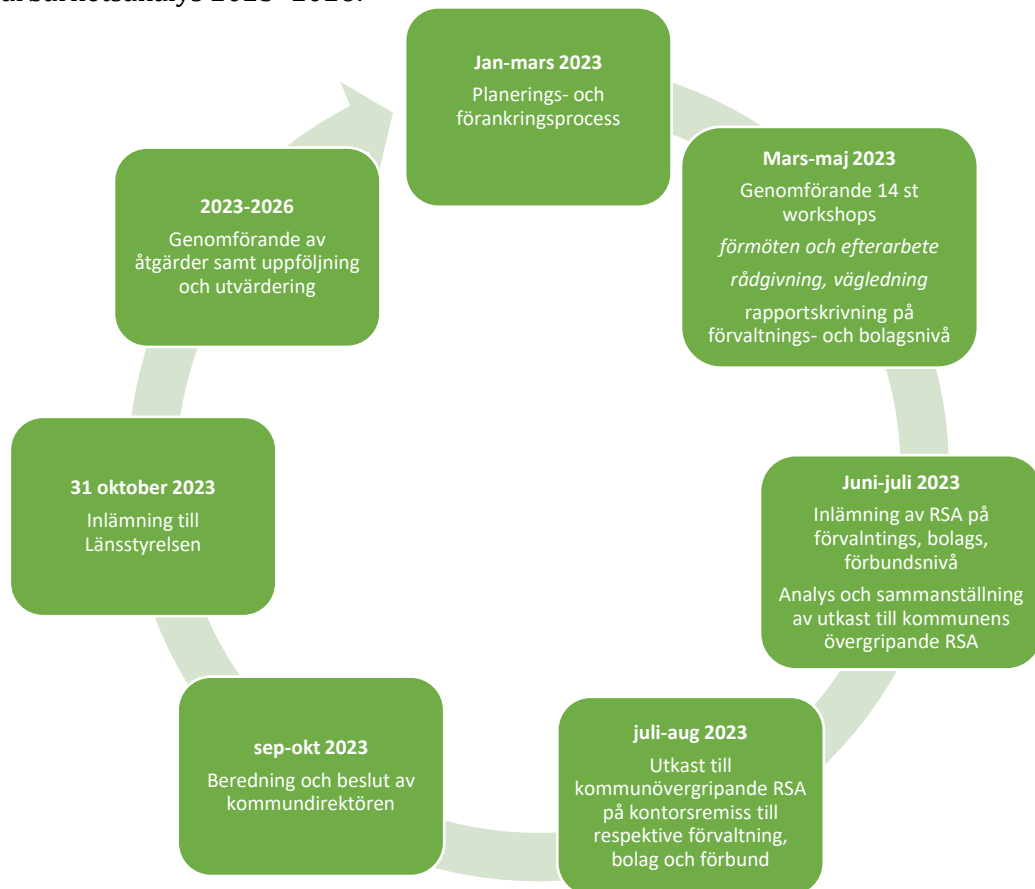
Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys

Kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalysen ligger till grund för det övriga arbetet med civil beredskap, därför involveras kommunens förvaltningar, bolag och förbund i arbetets alla delar.

Med ledning och samordning från kommunsledningsförvaltningen tar kommunens förvaltningar, bolag och förbund fram organisationsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser som sedan ligger till grund för den kommun övergripande analysen. De åtgärdsbehov som identifieras för kommunen som helhet är alltså en sammanfattning av de åtgärder som finns på organisationsnivå.

³ [Krisanteringens grunder - Krisinformation.se](https://www.krisinformation.se)

Årshjulet nedan beskriver Örskelljunga kommuns arbete med risk- och sårbarhetsanalys 2023- 2026:

Figur 2. Örskelljunga kommuns risk- och sårbarhetsanalys 2023 – 2026, Dnr KLK.2023.355

Örskelljunga kommuns risk- och sårbarhetsanalys innehåller även ett bakgrundsavsnitt som sammanfattar det teoretiska ramverk som ligger till grund för kommunens arbete med civil beredskap.

Kontinuitetshantering

Kommunens verksamheter ska genom kontinuitetshantering verka för att minska konsekvenserna av avbrott och minska avbrottstiderna inom samhällsviktiga verksamheter. Dessa verksamheter är identifierad av respektive verksamhet genom arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys. De verksamheter som berörs ska upprätta och regelbundet öva och utvärdera sina kontinuitetsplaner.

Hantering av händelser

Örskelljunga kommuns hantering av händelser ska så långt det är möjligt ledas utifrån ansvars- närhets- och likhetsprincipen. Undantag görs endast vid beslut om extraordinär händelse eller höjd beredskap.

Hantering av olika händelser ska organiseras och genomföras enligt kommunens framtagna krisledningsplan⁴.

⁴ Örskelljunga kommuns krisledningsplan 2023- 2026 Dnr KLK.2023.373

Kommunen ska ha en utbildad, övad och uthållig krisorganisation på alla ledningsnivåer. Kommunens krisorganisation utgörs av lokala krisorganisationer i förvaltningar och bolag, en central krisorganisation samt krisledningsnämnden. Där det är relevant ska det även finnas motsvarande ledningsförmåga i särskilt viktiga verksamheter.

Kommunens krisorganisationer ska övas enligt kommunens utbildnings- och övningsplan för aktuell mandatperiod enligt bilaga 1.

Planering

Ekonomi

Ersättning	Användningsområde
Grundbelopp	Personalkostnader, utbildning och övning
Verksamhetsersättning	Personalkostnader
Ersättning för utomhusvarning	Drift och underhåll av VMA-anläggningar

Planeringen av kommunens civila beredskap utgår från gällande lagstiftning, aktuellt omvärldsläge samt politiska beslut.

För vissa åtgärder finns det möjlighet att använda extern finansiering genom särskilda anslag som kommunen kan erhålla.

Varje förvaltning, bolag och verksamhet som har deltagit i RSA-processen har tagit fram individuella analyser med en förteckning över identifierade åtgärdsförslag. De ansvarar själva för att genomföra prioriterade åtgärder under den aktuella mandatperioden. Åtgärderna planeras och genomförs inom förvaltningens eller bolagets ordinarie verksamhetsplanering och budget.

I de fall åtgärderna kräver finansiering som inte ryms inom ram för befintlig internbudget, ska berörd nämnd i första hand äska medel från kommunstyrelsen. Vid större investeringar beslutar kommunfullmäktige om tilldelning enligt ordinarie budgetprocess. Målsättningen är att investeringar ska falla in inom ramen för ordinarie process för mål och ekonomi.

Bilaga 1. Övergripande övnings- och utbildningsplan

Övning/utbildning	Deltagare	Genomförande (tidsperiod)	Ansvarig/sammankallande
Introduktion och utbildning för nya KLU (krisledningsutskottet) ledamöter i samhällets krisberedskap samt kommunstyrelsens uppgifter och ansvar under höjd beredskap	Nya ledamöter	Uppstart 2023	Beredskapshandläggare
Utbildning för samtlig personal i totalförsvar.	Samtlig personal	Målsättning att genomföra digital utbildning på intranät och som är tillgänglig över tid	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen
Övning för kommunens valorganisation inför val	Valkansliet	Inför nyval	Kommunledningsförvaltningen
Utbildning i stabsmetodik	Central- och lokal krisorganisation	1 gång/mandatperiod	Beredskapshandläggare i samarbete med resp förvaltning/bolag
Övning för den centrala krisorganisationen	Central krisorganisation	1 gång/år	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen
Krisledningsövning för lokal krisorganisation inom förvaltningar och bolag	Lokal krisorganisation	1 gång/år	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen i samarbete med respektive förvaltning/bolag.
Lokala övningar inom respektive förvaltning och bolag efter behov som identifierats i RSA	Berörd personal inom respektive förvaltning och bolag	1 gång/år	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen i samarbete med respektive förvaltning/bolag
Samverkansövningar på regional eller nationell nivå	Berörd personal	Vid kallelse från Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Kvartalsvisa VMA-övningar inklusive intern sambandsövning	Beredskapshandläggaren kommunledningsförvaltningen samt berörd personal inom kommunens förvaltningar och bolag	Kvartalsvis (VMA måndag)	Länsstyrelsen
Totalförsvarsövningar	Kallad personal	Vid kallelse från Länsstyrelsen	Länsstyrelsen
Signalskydd/säkra kommunikationer	Efter implementering - berörd personal	Vid behov	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen
Handhavande utbildning Rakel samt grunder signalering	Användare inom kommunen	2 gånger/år	Beredskapshandläggare kommunledningsförvaltningen

Bilaga 2. Underlag för beslut

- Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023,
MSB 2022-15507
SKR 2022/00754
- Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar,
MSB 2022-15507
SKR 2022/00754
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Örkelljunga kommuns risk- och sårbarhetsanalys 2023 – 2026